

Conclusies

Beste Vrienden,

Zoals gezegd was dit het de bedoeling om vandaag een balans op te maken, en opnieuw de 'mobiliseren' voor de strijd tegen armoede.

We moeten helaas vaststellen dat het beleid de boodschap van het Algemeen Verslag over de Armoede maar half ter harte heeft genomen. Het engagement van de Belgische overheid om in het kader van de Europa 2020 doelstellingen het aantal mensen in armoede met 380.000 te verminderen werd niet gerealiseerd. Er zijn vandaag niet minder, maar 56.000 personen méér personen in armoede.

Vandaag zijn er – niettegenstaande de indrukwekkende stijging van de tewerkstelling – verschillende redenen tot ongerustheid. Op sommige vlakken gaan we erop achteruit: denk maar aan de wooncrisis, en de tienduizenden die uitgesloten zijn uit de werkloosheidsverzekering. De financiële armoede stijgt opnieuw. Er is een duidelijk verband met de besparingsmaatregelen van de overheid, en dit terwijl enorme fiscale voordelen toegekend werden aan bedrijven. Dit is geen kwestie van afgunst, maar van toenemende schending van het recht op sociale bescherming: 49% van de werklozen, 41% van de eenoudergezinnen (én hun kinderen), en de helft van de gezinnen met een migratie-achtergrond in België leven beneden de armoedegrens.

Een andere reden tot ongerustheid is dat de interfederale samenwerking rond armoedebestrijding volledig vastgelopen is. Interfederale plannen voor de aanpak van dakloosheid en kinderarmoede liggen al jaren in de laden. Zelfs de Interministeriële Conferentie, die wettelijk tweemaal per jaar moet samenkomen, heeft sinds 2014 niet meer vergaderd. Het Steunpunt tot bestrijding van armoede is bijna de enige plek waar de interfederale dialoog nog wordt gevoerd.

Jullie hebben deze namiddag een aantal prioriteiten opgesteld voor de volgende vijf jaren: de optrekking van de minimum-uitkeringen tot de armoedegrens; investeringen in betaalbare woningen; het recht op gezinsleven (door strijd tegen de kinderarmoede en de afbouw van het statuut van samenwonende in de sociale uitkeringen)... Jullie hebben terecht gewezen op het principe van 'degelijk bestuur'. Nog steeds zijn er politici die promotie maken door maatregelen te treffen die de armoede verhogen. Dit zou niet meer mogen bestaan. Dit brengt ons tot een cruciale eis waar al jaren voor geijverd wordt: de veralgemening van de armoedetoets – of als u wil, sociale impactanalyse van elk beleidsinitiatief (ook buiten de sociale sfeer).

Toch hebben we vandaag ook heel hoopgevende initiatieven gezien. Het is duidelijk dat mensen in armoede zich verder hebben kunnen organiseren, en dat hun stem gehoord wordt op het publieke forum (ook al wordt er niet altijd naar geluisterd). Er is vooruitgang geboekt in de automatische toekenning van rechten. Een aantal publieke instellingen en administraties (zoals de POD Maatschappelijke Integratie, de FOD Sociale Zekerheid, de Kinderrechtencommissariaten, lokale overheden) hebben wel degelijk concrete actiepunten het Algemeen Verslag over de Armoede opgepikt en daarmee vooruitgang gemaakt.

Maar ook jullie talrijke opkomst vandaag, uit heel diverse geledingen van de samenleving, getuigt van een groeiende solidariteit, vaak buiten de schijnwerpers. Eén van de meest treffende voorbeelden is de Agora-groep: door een jarenlange investering in wederzijds begrip en vertrouwen zijn mensen in armoede en beroepskrachten uit de bijzondere jeugdzorg in de Franse Gemeenschap

Ides Nicaise, Voorzitter Beheerscomité Steunpunt tot bestrijding van armoede

erin geslaagd om nieuwe werkvormen uit te testen en wetswijzigingen 'van onderuit' te realiseren waardoor de band tussen ouders en kinderen gerespecteerd en versterkt wordt.

Nogmaals dank aan de Koning Boudewijnstichting voor de co-organisatie van deze dag, aan Christophe Deborsus en alle sprekers, aan jullie allen voor de actieve deelname, en aan de tolken die reeds jarenlang onze dialoog ondersteunen.

Tot besluit wil ik nog dit benadrukken: armoede is geen gebrek van bepaalde groepen mensen. Het is een ziekte van de samenleving. Die ziekte is opnieuw aan het opflakkeren. Laat ons dit land met vereende krachten bevrijden van die plaag.